

Extra ondersteuning.

Als de basisondersteuning niet voldoende is om het onderwijs voor de leerling “passend te maken” moet de school zorgen voor extra ondersteuning. Voor de **extra ondersteuning** moeten afspraken tussen de school, de leerling en de ouder/verzorger worden vastgelegd in een plan. Dit plan wordt “**het ontwikkelingsperspectief**” genoemd. Na overeenstemming over dit plan wordt de uitvoering van de extra ondersteuning een “**arrangement**” genoemd.

Voor de extra ondersteuning wordt door de school in eerste instantie een beroep gedaan op **eigen mogelijkheden**. Zij maken maximaal gebruik van het beschikbare aanbod in eigen school en in de eigen gemeente. De school biedt zo binnen de eigen mogelijkheden een maximum aan arrangementen aan. Soms wordt de ondersteuning aangevuld met aanbod van andere instellingen en/of van ketenpartners. Te denken valt aan zorg- en hulpverlening vanuit de huidige ondersteuningsteams binnen de school, maar ook aan ondersteuning van ambulante begeleiders (REC 3-4, cluster 1-2) voor leerlingen met bijzondere onderwijsbehoeften. Jeugdhulp of gezamenlijke onderwijs-zorg-inzet kan *voor de gemeenten* aan de orde zijn bij alle vormen van ondersteuning. Het streven is dat het samenwerkingsverband deze extra ondersteuning “**dicht bij de leerling**” te bieden. Bij knelpunten kan men een beroep doen op diensten of ander aanbod uit de regio.

Voor leerlingen met een leerachterstand kan het **Leerweg ondersteunend onderwijs** (LWOO) een passende leerplek zijn. Om toegelaten te worden voor het LWOO moet er een capaciteitsonderzoek gedaan worden. Eventueel aangevuld met een onderzoek naar de sociaal-emotionele omstandigheden. Een **verklaring van het samenwerkingsverband** Passend Onderwijs moet afgegeven worden voor de toelating. De regels voor het toekennen van een verklaring worden strenger, omdat er minder geld voor het LWOO beschikbaar is. Voorlopig wordt er nog gewerkt met de landelijke toetsingscriteria. Op onderstaande link kunt u hierover informatie vinden: <http://www.rvc-vo.nl/files/lijst%20instrumenten%202014-2015.pdf>

Is de extra ondersteuning in de reguliere school niet voldoende is, kan dit betekenen dat de leerling (deels of volledig) gebruik moet maken van extra ondersteuning in het **praktijkonderwijs en/of het voortgezet speciaal onderwijs**.

Het praktijkonderwijs wordt als speciale voorziening gezien. In tegenstelling tot het regulier onderwijs is er bij het praktijk onderwijs niet het vooruitzicht op een diploma voor de leerlingen. Hierdoor kan het onderwijs in theorie- en praktische vakken helemaal afgestemd worden op elke individuele leerling. In het praktijkonderwijs leren leerlingen door praktijkervaringen op te doen. Ze leren dus door te doen. Theorie koppelen we aan praktische opdrachten en stages. Doel van het onderwijs is om leerlingen naar werk toe te leiden. Ze ontwikkelen vaardigheden die ze nodig hebben om zelfstandig te kunnen werken. Een deel van de leerlingen stroomt na het praktijkonderwijs direct door naar werk. Een ander deel komt er via een vervolgopleiding terecht. Iedere praktijkschool heeft stagecoaches en een groot netwerk aan bedrijven/organisaties om leerlingen te helpen een passende werkplek te vinden. De docent staat niet alleen voor de klas staat, maar is ook coach en begeleider is. Zo krijgen leerlingen zelfvertrouwen en gaan ze met plezier naar school. Verder wordt er in het praktijkonderwijs ook aandacht besteed aan het leren van vaardigheden die de

zelfredzaamheid vergroten. Het gaat om sociale vaardigheden, maar ook om praktische zaken als koken en het bijhouden van het huishouden.

Is binnen het regulier onderwijs of praktijk onderwijs de extra ondersteuning niet mogelijk dan komt het speciaal voortgezet onderwijs in beeld. Dat speciaal onderwijs is te verdelen in vier groepen (clusters):

- Cluster 1: blinde, slechtziende leerlingen;
- Cluster 2: dove, slechthorende leerlingen;
- Cluster 3: verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke leerlingen;
- Cluster 4: leerlingen met stoornissen en gedragsproblemen.

Onderwijs voor leerlingen met een visuele beperking (cluster 1), een auditieve en/of communicatieve beperking (cluster 2) vallen niet onder het samenwerkingsverband, maar blijven zelfstandig. In verband met de schaalgrootte en de specialistische ondersteuning is sprake van een landelijke regeling en financiering. De clusters 3 en 4 vallen wel binnen het samenwerkingsverband.

Voortgezet speciaal onderwijs

Leerlingen in het speciaal onderwijs gaan meestal na hun 12e naar het [voortgezet speciaal onderwijs](#). Hier kunnen ze blijven tot hun 20e verjaardag. Bij de overgang kan opnieuw gekeken worden of de leerling misschien naar een gewone middelbare school kan.

Ontwikkelingsplan leerlingen speciaal onderwijs

Scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs moeten een [ontwikkelingsperspectief voor leerlingen](#) vaststellen. In dit plan staat hoe zij een passend einddoel voor het kind willen halen. Dat kan zijn:

- een diploma halen;
- een baan vinden;
- een plek vinden in de dagbesteding.

De bedoeling is dat de school uw kind helpt zijn mogelijkheden zo goed mogelijk te gebruiken.

Kerdoelen (voortgezet) speciaal onderwijs

De [kerndoelen speciaal onderwijs](#) geven aan wat een kind aan het eind van de opleiding moet weten en kunnen. Scholen mogen zelf bepalen hoe ze de doelen willen halen. Daarnaast bestaan er kerndoelen voor de uitstroomprofielen. Ze staan in de [brochure over de kerndoelen speciaal voortgezet onderwijs](#) (pdf, 1,84 M).

Deze extra ondersteuning in het voortgezet speciaal onderwijs en/of het praktijkonderwijs kan alleen worden toegekend **na akkoord** van de toeleverende school, de ontvangende school, de ouders en het samenwerkingsverband.

Een **toelaatbaarheidsverklaring** wordt door het samenwerkingsverband voor deze leerlingen afgegeven. Een ondersteuningsteam doet daarom eerst een **verplicht** onderzoek. In dit team zitten (verplicht) deskundigen als een orthopedagoog of psycholoog en afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de leerling een tweede deskundige. Dit ondersteuningsteam schrijft een advies. Door een “Toelatingsverklaringcommissie” van het samenwerkingsverband wordt het advies beoordeeld en wordt er een beslissing genomen over wel of niet plaatsen van de leerling in het speciaal voortgezet onderwijs of op de praktijkschool.

Regelmatig wordt gekeken of de ondersteuning nog past bij de leerling. Doorgaans gebeurt dat minimaal eens per twee jaar.

Bron: ondersteuningsplan SWV Voortgezet Onderwijs Zeeuws Vlaanderen/ Informatie Brochure Passend Onderwijs/Landelijk verband praktijkonderwijs.